

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін
імені О.М. Лазаревського

Кафедра права, філософії та політології

ПОГОДЖЕНО
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

 проф. Чорний О.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АДМІНІСТРАТИВНО ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО»

Галузь знань – 08 - Право
Спеціальність – 081 – Право
Освітній ступінь – бакалавр
Форма навчання – денна/заочна
Форма підсумкового контролю – екзамен

2025–2026 навчальний рік

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри права, філософії та політології.

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р

Укладач: Пузирна Наталія Станіславівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри права, філософії та політології Навчально – наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, НУЧК імені Т.Г. Шевченка.

Мова навчання – українська.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Обсяг навчальної дисципліни (денна форма)	Обсяг навчальної дисципліни (заочна форма)
Статус навчальної дисципліни: нормативна Рік підготовки: 3 Семестри: 5 Кількість кредитів ECTS: 4	Загальна кількість годин: 120 Шифр та назва спеціальності <i>081 - право</i> Лекції (<i>теоретична підготовка</i>): 28 год. Практичні: 20 год. Самостійна робота: 72 год. Вид контролю: екзамен	Загальна кількість годин: 90 Шифр та назва спеціальності: 081 «Право» Галузь знань 08 Право Лекції (<i>теоретична підготовка</i>): 12 Практичні: 6 Самостійна робота: 72 Вид контролю: екзамен

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Адміністративно процесуальне право» призначена для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальністю 081 «Право», галузь знань 08 «Право» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Вона є обов'язковою навчальною дисципліною. Передумовами для вивчення цієї дисципліни є знання, навички й уміння, отримані студентами в межах дисциплін циклу загальної та професійної підготовки.

Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністративно процесуальне право» є опанування студентами нормами і провадженнями, що входять до поняття адміністративного процесу України.

Завданням дисципліни «Адміністративно процесуальне право» є:

- вивчення теоретичної частини курсу із з'ясуванням предмета, метода, суб'єктів, джерел, видів адміністративних проваджень;
- оволодіння нормативно-правовими джерелами, що регулюють відносини адміністративного процесу;
- опанування понятійним апаратом дисципліни; - ознайомлення з провадженнями у сфері управління, провадженнями з адміністративного судочинства та адміністративно-деліктними провадженнями;
- формування у студентів комплексу спеціальних знань та умінь щодо використання чинного адміністративно-процесуального законодавства, у тому числі при складанні окремих процесуальних документів.

Навчальна дисципліна «Адміністративно процесуальне право» складається з таких тем:

- Тема 1. Поняття адміністративного процесуального права
- Тема 2. Суб'єкти й учасники адміністративного процесу.
- Тема 3. Сутність адміністративного процесу та його зміст
- Тема 4. Докази й доказування в адміністративному процесі.
- Тема 5. Процесуальні строки
- Тема 6. Провадження у сфері управління.
- Тема 7. Провадження за зверненням громадян
- Тема 8. Організація адміністративного судочинства в Україні.

Тема 9. Провадження в адміністративних судах

Тема 10. Провадження в справах про адміністративні правопорушення

2.ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Студенти повинні сформувані необхідні загальні та професійні компетентності відповідно до вимог освітньої програми:

Шифр згідно ОПП	Компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово
ЗК6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 8	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
СК 1	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
СК 3	Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
СК 4	Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.
СК 7	Здатність застосовувати норми та інститути права, зокрема з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК8	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК 11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК 12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
СК 13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК 15	Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
СК 16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
РН 2	Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.
РН 3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

PH 5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
PH 6	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
PH 9	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
PH 10	Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.
PH 12	Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
PH 13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
PH 14	Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
PH 15	Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
PH 16	Використовувати комп'ютерні програмами, необхідні у правничій діяльності.
PH 18	Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
PH 19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів
PH 20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі і факти і робити обґрунтовані правові висновки.
PH 21	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
PH 22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Бакалавр повинен знати:

- застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій;
- належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
- правові проблеми та формувати правові позиції;
- застосовувати юридичну аргументацію;
- навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення;
- навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
- знання норм Кодексу адміністративного судочинства України та Кодексу України про адміністративні правопорушення;

Вміти:

- орієнтуватися і тлумачити чинні законодавчі та підзаконні акти;
- застосовувати вказані вище нормативно-правові акти;
- оформляти процесуальні документи згідно з вимогами НПА.

3. Короткий зміст дисципліни.

Тема 1. Поняття адміністративного процесуального права

1 Соціальне призначення адміністративного процесуального права

2 Предмет і метод адміністративного процесуального права України

3 Взаємодія адміністративного процесуального права з іншими галузями права

4 Джерела адміністративного процесуального права

- 5 Система адміністративного процесуального права.
- 6 Принципи адміністративного процесу.
- 7 Поняття, ознаки й основні риси адміністративних процесуальних норм, особливості їх структури
- 8 Поняття, основні риси та структура адміністративних процесуальних правовідносин
- Тема 2. Сутність адміністративного процесу та його зміст
  - 1 Поняття й особливості адміністративного процесу
  - 2 Структура адміністративного процесу
  - 3 Адміністративні провадження та їх види
  - 4 Стадії адміністративних проваджень.
  - 5 Адміністративні процедури
  - 6 Адміністративна юрисдикція.
- Тема 3. Суб'єкти й учасники адміністративного процесу.
  - 1 Поняття та класифікація суб'єктів адміністративного процесу.
  - 2 Особи, які розглядають і вирішують адміністративні справи
  - 3 Особи, які обстоюють в адміністративному процесі особисті права й законні інтереси
  - 4 Особи, які представляють і захищають інтереси інших осіб
  - 5 Особи, які сприяють адміністративним провадженням
- Тема 4. Докази й доказування в адміністративному процесі.
  - 1 Поняття адміністративно-процесуального доказування.
  - 2 Джерела доказів у адміністративному процесі
  - 3 Дослідження й оцінювання доказів у адміністративному процесі
  - 4 Класифікація доказів. Заходи забезпечення доказів та адміністративних проваджень.
- Тема 5. Процесуальні строки
  - 1 Поняття процесуальних строків та їх значення в адміністративному процесі
  - 2 Види процесуальних строків
- Тема 6. Провадження у сфері управління.
  - 1 Поняття, зміст і структура проваджень у сфері управління.
  - 2 Адміністративні провадження за ініціативою органу владних повноважень
  - 3 Адміністративні провадження за заявою суб'єкта звернення
  - 4 Адміністративні провадження за скаргою суб'єкта звернення.
- Тема 7. Провадження за зверненням громадян
  - 1 Види звернень громадян, їх характеристика та особливості проваджень
  - 2 Вимоги до звернень громадян.
  - 3 Учасники адміністративних проваджень за зверненням громадян
  - 4 Стадії та структура провадження за зверненням громадян.
- Тема 8. Організація адміністративного судочинства в Україні.
  - 1 Поняття, завдання й мета адміністративного судочинства
  - 2 Система адміністративних судів
  - 3 Склад суду та відводи
  - 4 Судові виклики й повідомлення .
  - 5 Судові витрати.
- Тема 9. Провадження в адміністративних судах.
  - 1 Порухення адміністративної справи. Підготовче провадження
  2. Судовий розгляд адміністративної справи. Судові рішення в адміністративному процесі
  3. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.
  4. Перегляд судових рішень Верховним Судом України. Провадження за нововиявленими обставинами
- Тема 10: Провадження в справах про адміністративні правопорушення
  - 1 Завдання й принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення
  - 2 Відкриття справи про адміністративне правопорушення
  - 3 Розгляд справи про адміністративне правопорушення

- 4 Винесення постанови в справі про адміністративне правопорушення
 5 Виконання постанови в справі про адміністративне правопорушення

4. Організація навчання.

Тематичний план для денної форми навчання

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Поняття адміністративного процесуального права.	12	2	2	8
2	Тема 2. Суб'єкти й учасники адміністративного процесу	12	2	2	8
3	Тема 3. Сутність адміністративного процесу та його зміст	12	3	2	7
4	Тема 4. Докази й доказування в адміністративному процесі.	12	3	2	7
5	Тема 5. Процесуальні строки	12	3	2	7
6	Тема 6. Провадження у сфері управління.	12	3	2	7
7	Тема 7. Провадження за зверненням громадян	12	3	2	7
8	Тема 8. Організація адміністративного судочинства в Україні.	12	3	2	7
9	Тема 9. Провадження в адміністративних судах	12	3	2	7
10	Тема 10. Провадження в справах про адміністративні правопорушення	12	3	2	7
	Усього годин:	120	28	20	72

Тематичний план для заочної форми навчання

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Поняття адміністративного процесуального права.	12	1	1	10
2	Тема 2. Суб'єкти й учасники адміністративного процесу	12	2	1	9

3	Тема 3. Сутність адміністративного процесу та його зміст	12	2		10
4	Тема 4. Докази й доказування в адміністративному процесі.	12	1	1	10
5	Тема 5. Процесуальні строки	12	1	1	10
6	Тема 6. Провадження у сфері управління.	12	1		11
7	Тема 7. Провадження за зверненням громадян	12	1	1	10
8	Тема 8. Організація адміністративного судочинства в Україні.	12	1		11
9	Тема 9. Провадження в адміністративних судах	12	1	1	10
10	Тема 10. Провадження в справах про адміністративні правопорушення	12	1		11
	Усього годин:	120	12	6	102

5. Тематика практичних занять.

Семінарське заняття № 1

Тема 1. Поняття адміністративного процесуального права

- 1 Соціальне призначення адміністративного процесуального права
- 2 Предмет і метод адміністративного процесуального права України
- 3 Взаємодія адміністративного процесуального права з іншими галузями права
- 4 Джерела адміністративного процесуального права
- 5 Система адміністративного процесуального права.
- 6 Принципи адміністративного процесу.
- 7 Поняття, ознаки й основні риси адміністративних процесуальних норм, особливості їх структури
- 8 Поняття, основні риси та структура адміністративних процесуальних правовідносин

Семінарське заняття № 2

Тема 2. Сутність адміністративного процесу та його зміст

- 1 Поняття й особливості адміністративного процесу
- 2 Структура адміністративного процесу
- 3 Адміністративні провадження та їх види
- 4 Стадії адміністративних проваджень.
- 5 Адміністративні процедури
- 6 Адміністративна юрисдикція.

Семінарське заняття № 3

Тема 3. Суб'єкти й учасники адміністративного процесу.

- 1 Поняття та класифікація суб'єктів адміністративного процесу.
- 2 Особи, які розглядають і вирішують адміністративні справи
- 3 Особи, які обстоюють в адміністративному процесі особисті права й законні інтереси

4 Особи, які представляють і захищають інтереси інших осіб

5 Особи, які сприяють адміністративним провадженням

Семінарське заняття № 4

Тема 4. Докази й доказування в адміністративному процесі.

1 Поняття адміністративно-процесуального доказування.

2 Джерела доказів у адміністративному процесі

3 Дослідження й оцінювання доказів у адміністративному процесі

4 Класифікація доказів. Заходи забезпечення доказів та адміністративних проваджень.

Семінарське заняття № 5

Тема 5. Процесуальні строки

1 Поняття процесуальних строків та їх значення в адміністративному процесі

2 Види процесуальних строків

Семінарське заняття № 6

Тема 6. Провадження у сфері управління.

1 Поняття, зміст і структура проваджень у сфері управління.

2 Адміністративні провадження за ініціативою органу владних повноважень

3 Адміністративні провадження за заявою суб'єкта звернення

4 Адміністративні провадження за скаргю суб'єкта звернення.

Семінарське заняття № 7

Тема 7. Провадження за зверненням громадян

1 Види звернень громадян, їх характеристика та особливості проваджень

2 Вимоги до звернень громадян.

3 Учасники адміністративних проваджень за зверненням громадян

4 Стадії та структура провадження за зверненням громадян.

Семінарське заняття № 8

Тема 8. Організація адміністративного судочинства в Україні.

1 Поняття, завдання й мета адміністративного судочинства

2 Система адміністративних судів

3 Склад суду та відводи

4 Судові виклики й повідомлення .

5 Судові витрати.

Семінарське заняття № 9

Тема 9. Провадження в адміністративних судах.

1 Порухення адміністративної справи. Підготовче провадження

2. Судовий розгляд адміністративної справи. Судові рішення в адміністративному процесі

3. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.

4. Перегляд судових рішень Верховним Судом України. Провадження за нововиявленими обставинами

Семінарське заняття № 10

Тема 10: Провадження в справах про адміністративні правопорушення

1. Завдання й принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення

2. Відкриття справи про адміністративне правопорушення

3. Розгляд справи про адміністративне правопорушення

4. Винесення постанови в справі про адміністративне правопорушення

5. Виконання постанови в справі про адміністративне правопорушення

6. Завдання для самостійної роботи.

Студенти виконують реферативні завдання (презентації) або міні-дослідження (есе) з обраної проблематики за погодженням із викладачем.

Теми презентацій (самостійна робота)

Назва теми
<ol style="list-style-type: none">
1. Поняття, види юридичного процесу та їх класифікація.
2. Поняття та характеристика адміністративного процесу.
3. Принципи адміністративного процесу.
4. Співвідношення понять: “адміністративний процес”, “адміністративне провадження” “адміністративна процедура”.
5. Поняття, особливості та види правових актів управління.
6. Поняття та види звернень громадян.
7. Характеристика порядку прийому та розгляду звернень громадян.
8. Призначення та види реєстраційних процедур.
9. Правові засади здійснення реєстраційних процедур.
10. Поняття та цілі дозвільно-ліцензійної системи.
11. Підстави настання адміністративної відповідальності.
12. Процедура проведення особистого огляду та огляду речей.
13. Поняття, сутність та процедура адміністративного затримання правопорушника.
14. Порядок вилучення речей і документів.
15. Докази та процес доказування по справах про адміністративні правопорушення.
16. Порухення справи про адміністративні правопорушення та його процесуальне оформлення.
17. Загальні положення дисциплінарної відповідальності.
18. Характеристика апеляційного провадження в адміністративному судочинстві.
19. Характеристика касаційного провадження в адміністративному судочинстві.
20. Характеристика провадження за винятковими обставинами в адміністративному судочинстві.
21. Характеристика провадження за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві.
22. Поняття та види адміністративних послуг.
23. Класифікація адміністративних послуг.
24. Сутність та ознаки публічно-правового спору.
25. Система адміністративних судів України.
26. Характеристика адміністративно-процесуального статусу позивача в адміністративному судочинстві.
27. Характеристика адміністративно-процесуального статусу відповідача в адміністративному судочинстві.
28. Характеристика адміністративно-процесуального статусу інших осіб в адміністративному судочинстві.
29. Моделі адміністративної юстиції в світі.
30. Особливості провадження у справах щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності виборчих комісій, комісій з референдуму, членів цих комісій.

Індивідуальні завдання

Виконання індивідуальних завдань здійснюються у наступних формах:

- підготовка індивідуального науково-дослідного завдання (тези доповідей, наукова стаття);
- складання термінологічного словника;
- написання реферату;
- підготовка до презентації результатів дослідження.

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Визначити давність виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.
2. Провадження по виконанню постанови про винесення попередження.
3. Провадження по виконанню постанови про накладення штрафу.
4. Провадження по виконанню постанови про оплатне вилучення предмета.
5. Провадження по виконанню постанови про конфіскацію предмета, грошей.
6. Провадження по виконанню постанови про позбавлення спеціального права.
7. Провадження по виконанню постанови про застосування виправних робіт.
8. Провадження по виконанню постанови про застосування громадських робіт.
9. Провадження по виконанню постанови про застосування адміністративного арешту.
10. Проаналізувати адміністративні правопорушення в галузі охорони власності населення.
11. Дати оцінку адміністративним правопорушенням в галузі охорони праці.
12. Дати оцінку адміністративним правопорушенням в галузі охорони здоров'я населення.
13. Дати оцінку адміністративним правопорушенням в галузі охорони природного середовища.
14. Дати оцінку адміністративним правопорушенням на транспорті.
15. Дати оцінку адміністративним правопорушенням в галузі торгівлі.
16. Дати оцінку адміністративним правопорушенням в галузі фінансів, підприємницької діяльності.
17. Дати оцінку адміністративним правопорушенням що посягають на громадський порядок і громадську безпеку.
18. Дати оцінку адміністративним правопорушенням що посягають на встановлений порядок управління.
19. Визначити адміністративно-правові засади забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях.
20. Визначити поняття адміністративно-правових режимів.
21. Дати оцінку режиму надзвичайного стану.
22. Проаналізувати режим надзвичайної екологічної ситуації.
23. Проаналізувати режим воєнного стану.

Методи навчання

За джерелами знань використовуються такі методи навчання:

- словесні – лекція, бесіда, розповідь, пояснення;
- наочні – демонстрація, ілюстрація;
- практичні – вправи, практичні роботи.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи:

- аналітичний,
- синтетичний,
- аналітично-синтетичний,
- індуктивний,
- дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

- проблемний,
- частково-пошуковий,
- дослідницький.

7. Політика дисципліни та оцінювання

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів:

Рівень теоретичної підготовки студента визначається під час його усної відповіді на теоретичні питання на практичних заняттях, під час складання іспиту (V семестр) та оцінюється за такими критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота та ґрунтовність викладу;
- доказовість викладу;
- термінологічна коректність.

Студент може отримати **5 балів** (“відмінно”), якщо його відповідь повністю відповідає змісту питання, усі основні проблеми визначені чітко, розкриті повністю та ґрунтовно; студент демонструє високий рівень доказовості викладу матеріалу з питання та може викласти свою точку зору з проблеми, що обговорюється; студент досить вільно й коректно користується юридичною термінологією.

Студент може отримати **4 бали** (“добре”), якщо його відповідь в основному відповідає змісту питання, не всі основні проблеми визначені чітко, не розкриті досить повно та ґрунтовно; студент викладає матеріал, в основному аргументуючи методичні положення, та відчуває труднощі у викладенні своєї точки зору щодо низки проблем; студент в основному правильно користується юридичною термінологією, невелика кількість помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного.

Студент може отримати **3 бали** (“задовільно”), якщо його відповідь лише частково відповідає змісту питання, основні проблеми визначені нечітко, розкриті лише частково і без належної глибини; студент викладає матеріал, майже не аргументуючи методичні положення, та не має своєї точки зору щодо більшості проблем; студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного.

Студент може отримати **2 бали** (“незадовільно”), якщо його відповідь не відповідає змісту питання, основні проблеми не визначені і не розкриті; доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні; студент майже не користується юридичною термінологією.

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати індивідуальне завдання
- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дедайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

8. Розподіл балів за рейтинговою системою

№	Назва теми	Всього годин	Практичні заняття	Індивідуальна робота	Самостійна робота
1	Тема 1. Поняття адміністративного процесуального права.	5	5		
2	Тема 2. Суб'єкти й учасники адміністративного процесу	5	5		
3	Тема 3. Сутність адміністративного процесу та його зміст	10	5		5
4	Тема 4. Докази й доказування в адміністративному процесі.	10	5		5
5	Тема 5. Процесуальні строки	5	5		
6	Тема 6. Проведення у сфері управління.	5	5		
7	Тема 7. Проведення за зверненням громадян	10	5		5
8	Тема 8. Організація адміністративного судочинства в Україні.	10	5	5	
9	Тема 9. Проведення в адміністративних судах	5	5		
10	Тема 10. Проведення в	10	5		5

	справах про адміністративні правопорушення				
	Усього:	75	50	5	20

Розподіл балів

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Усне опитування на практичному занятті	10	5	50
Індивідуальні завдання	4	5	20
Самостійна робота	1	5	5
Разом			75
Екзамен		35	25
Всього:			100

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
83 – 89	B	добре	
75 – 82	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методи контролю

Поточний контроль: виконання тестових завдань, тренінги, самостійні роботи, реферативні доповіді, публічні виступи перед аудиторією, самостійні і модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль: екзамен

МЕТОДИЧНЕ ТА ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для організації освітнього процесу використовується комп'ютерна техніка, мультимедійні проектори та методичні матеріали.

Підручники та посібники.

Базові конспекти лекцій.

Лекції на електронних носіях.

Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.

Вивчення дисципліни студентами передбачає вміння використовувати різні

інформаційні ресурси – опубліковану літературу (нормативні документи, підручники, Навчальні посібники, наукові періодичні та монографічні видання, словники, довідники тощо), методичну літературу та Інтернет-джерела, навчальна платформа Moodle

10. Перелік питань до іспиту.

1. Поняття адміністративного процесуального права
2. Соціальне призначення адміністративного процесуального права
3. Предмет і метод адміністративного процесуального права України
4. Взаємодія адміністративного процесуального права з іншими галузями права
5. Джерела адміністративного процесуального права
6. Система адміністративного процесуального права.
7. Принципи адміністративного процесу.
8. Поняття, ознаки й основні риси адміністративних процесуальних норм, особливості їх структури
9. Поняття, основні риси та структура адміністративних процесуальних правовідносин
10. Сутність адміністративного процесу та його зміст
11. Поняття й особливості адміністративного процесу
- 12 Структура адміністративного процесу
- 13 Адміністративні провадження та їх види
- 14 Стадії адміністративних проваджень.
- 15 Адміністративні процедури
- 16 Адміністративна юрисдикція.
17. Суб'єкти й учасники адміністративного процесу.
18. Поняття та класифікація суб'єктів адміністративного процесу.
19. Особи, які розглядають і вирішують адміністративні справи
20. Особи, які обстоюють в адміністративному процесі особисті права й законні інтереси
21. Особи, які представляють і захищають інтереси інших осіб
22. Особи, які сприяють адміністративним провадженням
23. Докази й доказування в адміністративному процесі.
24. Поняття адміністративно-процесуального доказування.
25. Джерела доказів у адміністративному процесі
26. Дослідження й оцінювання доказів у адміністративному процесі
27. Класифікація доказів. Заходи забезпечення доказів та адміністративних проваджень.
28. Процесуальні строки
29. Поняття процесуальних строків та їх значення в адміністративному процесі
- 30 Види процесуальних строків
31. Провадження у сфері управління.
32. Поняття, зміст і структура проваджень у сфері управління.
33. Адміністративні провадження за ініціативою органу владних повноважень
- 34 Адміністративні провадження за заявою суб'єкта звернення
35. Адміністративні провадження за скаргою суб'єкта звернення.
36. Провадження за зверненням громадян
37. Види звернень громадян, їх характеристика та особливості проваджень
38. Вимоги до звернень громадян.
39. Учасники адміністративних проваджень за зверненням громадян
40. Стадії та структура провадження за зверненням громадян.
41. Організація адміністративного судочинства в Україні.
42. Поняття, завдання й мета адміністративного судочинства
43. Система адміністративних судів
44. Склад суду та відводи
45. Судові виклики й повідомлення.
46. Судові витрати.

47. Провадження в адміністративних судах.
48. Порушення адміністративної справи. Підготовче провадження
49. Судовий розгляд адміністративної справи. Судові рішення в адміністративному процесі
50. Апеляційне провадження. Касаційне провадження.
51. Перегляд судових рішень Верховним Судом України.
52. Провадження за нововиявленими обставинами
53. Провадження в справах про адміністративні правопорушення
54. Завдання й принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення
55. Відкриття справи про адміністративне правопорушення
56. Розгляд справи про адміністративне правопорушення
57. Винесення постанови в справі про адміністративне правопорушення
58. Виконання постанови в справі про адміністративне правопорушення
59. Проаналізувати структуру адміністративного процесу.
60. Дати оцінку провадження в справах про адміністративне правопорушення.
61. Дати оцінку правам особи яка притягується до адміністративної відповідальності.
62. Визначити учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення.
63. Визначити завдання провадження в справах про адміністративні правопорушення.
64. Проаналізувати засоби запобігання адміністративних правопорушень.
65. Проаналізувати засоби припинення адміністративних правопорушень.
66. Визначити засоби забезпечення провадження в справах про адміністративне правопорушення.
67. Дати оцінку стадіям провадження в справах про адміністративне правопорушення.
68. Проаналізувати порядок оскарження і опротестування постанови в справі про адміністративне правопорушення.
69. Дати оцінку провадженню у справах звернення громадян.
70. Дати оцінку реєстраційному провадженню.
71. Дати оцінку дисциплінарному провадженню.
72. Визначити форми контролю та нагляду. Відмінності між ними.
73. Дати оцінку забезпеченню законності управління засобами загального нагляду прокуратури.
74. Визначити судовий контроль за органами виконавчої влади.
75. Визначити обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративні правопорушення.
76. Визначити обставини, що обтяжують відповідальність за адміністративні правопорушення.
77. Визначити джерела доказів. Оцінка доказів.
78. Визначити поняття протоколу. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення.
79. Визначити поняття адміністративного затримання.
80. Визначити строки адміністративного затримання.
81. Визначити особистий огляд і огляд речей.
82. Визначити підготовку до розгляду справи про адміністративне правопорушення.
83. Визначити давність виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.
84. Провадження по виконанню постанови про винесення попередження.
85. Провадження по виконанню постанови про накладення штрафу.
86. Провадження по виконанню постанови про оплатне вилучення предмета.
87. Провадження по виконанню постанови про конфіскацію предмета, грошей.
88. Провадження по виконанню постанови про позбавлення спеціального права.
89. Провадження по виконанню постанови про застосування виправних робіт.
90. Провадження по виконанню постанови про застосування громадських робіт.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративно процесуальне право. Робоча програма для студентів спеціальності -081 Право.
2. Адміністративно процесуальне право. Методичні рекомендації до семінарських занять для студентів спеціальності -081 Право.
3. Адміністративно процесуальне право. Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів спеціальності -081 Право.

Нормативна:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року з протоколами (Європейська конвенція з прав людини), ратифіковано Законом № 475/97-ВР від 17.07.97. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
3. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
4. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03. 2004 р. № 1629-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення укладення угоди між Україною та Європейським Союзом про взаємне визнання кваліфікованих електронних довірчих послуг та імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері електронної ідентифікації: Закон України від 01.12.2022 р. № № 2801-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-20#n54>
6. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. № № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
7. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
8. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 р. № 2136. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
9. Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій: Закон України від 20.08.2024 р. № 3894-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3894-20#n58>
10. Виборчий кодекс України: Закон України від 19.12.2019 р. № 396-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
11. Про всеукраїнський референдум: Закон України від 26.01.2021 р. № 1135-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-20#n1559>
12. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
13. Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення ухвалення та проголошення судових рішень: Закон України від 19.12.2024 р. № 4173-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4173-20#n186>
14. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 р. № 1798-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text>
15. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#n40>
16. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>
17. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

18. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 р. № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>
19. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/377317#Text>
20. Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України: Закон України від 18.06.2025р. № 4502-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450220#Text>
21. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
22. Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів): Закон України від 23.09.2021 р. № 1780-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1780-20#Text>
23. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. № 776/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>
24. Про Військового омбудсмана: Закон України від 17.09.2025 р. № 4603-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4603-20#Text>
25. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
26. Про безоплатну правничу допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>
27. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення доступу до безоплатної правничої допомоги: Закон України від 10.04.2023 р. № 3022-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3022-20#n35>
28. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. №1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
29. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012р. № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
30. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 р. № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
31. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
32. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 р. № 3674-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>
33. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1403-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19#Text>
34. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
35. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р. № 3262-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text>
36. Про медіацію: Закон України від 16.11.2021 р. № 1875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>
37. Про медіа: Закон України від 13.12.2022 р. № 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
38. Про публічно-приватне партнерство: Закон України від 19.06.2025 р. № 4510-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4510-20#n1080>
39. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку: Закон України від 11.04.2024 р. № 3633-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3633-20#n21>

40. Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках: Закон України від 22.02.2024 р. № 3585-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3585-20#n1820>

41. Про рейтингування: Закон України від 19.09.2024 р. № 3981-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3981-20#n843>

42. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення положень про судовий контроль за виконанням судових рішень: Закон України від 21.11.2024 р. № 4094-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4094-20#n233>

43. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

44. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

45. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

46. Рішення Конституційного Суду № 6-р(II)/2025 від 03.12.2025 у справі за конституційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю «Рейнір Бізнес Груп» щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів абзацу першого частини третьої, абзаців першого, другого, третього частини четвертої статті 23 Закону України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII (щодо представництва прокурором інтересів держави в суді). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-25#n142>

47. Національна стратегія розв'язання проблеми невиконання рішень судів, боржниками за якими є державний орган або державне підприємство, установа, організація, на період до 2027 року, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 1218-р зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1218-2020-%D1%80#Text>

48. Кодекс адміністративного судочинства України в судових рішеннях Верховного Суду : дайджест правових позицій та описів (з нагоди 20-річчя ухвалення Кодексу адміністративного судочинства України). Рішення, внесені в ЄДРСР з січня 2018 року до червня 2025 року / [упоряд.: М. І. Смокович (керівник), А.Ю. Бучик, С.А. Уханенко, Г.П. Юрченко, Н.Л. Богданюк, Ю.І. Київ, Пивовар, О.М. Ільченко, Є.М. Геоня, О.М. Кічік, Т.В. Пасічник, Верховий Суд]. – Верховний Суд, 2025. – 553 с. URL: https://eln.stu.cn.ua/pluginfile.php/667741/mod_resource/content/3/%D0%94%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%81%D1%82_%D0%9A%D0%90%D0%A1%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8%202025%20%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83%20%281%29.pdf

Основна література:

49. Адміністративне право та адміністративний процес. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтєвський, А. Берлач та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. Вид. 5-ге. Одеса: Видавництво «Юридика», 2025. 700 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/52731/1/A_NashynetsNaumova_APAP_FPMV.pdf.

50. Адміністративне судочинство : курс лекцій : підручник / Р.В. Шаповал, Х.В. Солнцева, Ю.В. Мех та ін.; за ред. Р.В. Шаповала. Одеса : Юридика, 2025. 582 с.

51. Адміністративно-судове процесуальне право України : підручник / Д. В. Лученко, Ю. В., Георгієвський, М. І. Белікова та ін.; за заг. ред. Д. В. Лученка. Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2024. / 696 с.

52. Адміністративне судочинство (у схемах): навч. посіб. / [О. В. Брусакова, О. Ю. Синявська, І. В. Панова та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2023. 239 с.

53. Адміністративне судочинство в питаннях та відповідях: навчальний посібник / за заг. ред. Н. Ю. Задираки, Є. С. Герасименка. Київ: ВД Дакор, 2019. 224 с.

54. Адміністративний процес : навч. посібник-практикум / Р. В. Миронюк. Дніпро: Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2024. 136 с. URL: https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/14426/1/%d0%bc%d0%b0%d0%ba%d0%b5%d1%82_%d0%9f%d0%9e%d0%a1%d0%86%d0%91%d0%9d%d0%98%d0%9a_%d0%90%d0%9f%d0%9f_2024.pdf.

55. Бурбика М. М. Адміністративний процес України (у схемах): навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. В. Колеснікова, А. В. Солонар. Суми: Сумський державний університет, 2019. 108 с.

56. Волік В.В. Навчальний посібник «Адміністративне процесуальне право та сучасне адміністративне е-судочинство»: навч. посіб. / Уклад. В.В. Волік. Київ : МДУ, 2024. 135 с. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7485/1/vol_admin_proc_2024.pdf

57. Вирішення виборчих спорів: підручник / Ю. Г. Барабаш, О. А. Губська та ін.; за заг. ред. Ю. Г. Барабаш Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Київ : АК-ГРУП, 2023. 416 с.

58. Прокуратура в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. М. М. Стефанчук. Київ, 2025. 526 с.

59. Смокович М.І., Бевзенко В.М. Адміністративний процес України: Підручник. За заг. Ред. Д.ю.н. проф. Бевзенка В.М. Видан. друге та доп. Київ: ВД «Дакор», 2021. 1204 с.

60. Смокович, М. Загальна адміністративна процедура : теорія, досвід, практика : навч. посіб. Київ : Дакор, 2025. 132 с.

Додаткова

1. Авраменко О.В. Докази та доказування в адміністративному судочинстві України: виклики судової реформи. Наукові записки. Серія: право. Випуск 18. 2025. С. 186-190. URL: <https://pravo.cusu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/580/605>.

2. Баранчук А. Апеляційне оскарження як форма перегляду судових рішень в адміністративному судочинстві України. Глобальні виклики суспільства: правові та економічні аспекти: матеріали Всеукраїнської науковопрактичної конференції ВНЗ «Київський університет ринкових відносин», м. Київ, 28 квітня 2021 р. Київ: Талком, 2021. С. 52–55.

3. Берназюк Я.О. Ефективність судового рішення в адміністративному судочинстві як складова ефективного правосуддя. Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. 2022. Вип. 2(98). С. 145–157.

4. Берназюк Я.О. Конституційні гарантії виконання судового рішення в адміністративному процесі. Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. 2020. Вип. 4(92). С. 200–215.

5. Берназюк Я.О. Спрощене позовне провадження в адміністративному судочинстві: практика Верховного суду та ЄСПЛ. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2018. Вип. 52. Т. 1. С. 65–68.

6. Біла-Тіунова Л.Р., Васильківська В.В. Щодо належності справ про публічно-правові спори у патронатній службі до предметної юрисдикції адміністративних судів. Актуальні питання юридичної науки. 2024. С. 229-238. URL: http://legallnovels.in.ua/journal/22-2_2024/34.pdf

7. Білий І.М. Норми адміністративно-процесуального права (до дискусії про їх структуру та складові елементи). Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». № 3. 2024. С. 285-291. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2024/06/50.pdf>

8. Будзан Л.Д. Теоретично-правові та практичні проблеми представництва інтересів юридичних осіб в адміністративному процесі. Часопис Київського університету

інтелектуальної власності та права. 2024. Випуск 5. С. 9-15. URL: <https://journals.nuoua.od.ua/index.php/chasopyskiivp/article/view/37/32>

9. Будзан Л.Д. Участь омбудсмена в адміністративному процесі в умовах захисту національної безпеки. Київський юридичний журнал. Випуск 5. 2024. С. 15-22. URL: <https://journals.fpk.kyiv.ua/index.php/kyivlawjournal/article/view/41/37>.

10. Булик, І. Л., Шевченко, Л. В., Мартиненко, Д. Б. Проблемні аспекти апеляційного провадження в адміністративному судочинстві. Київський часопис права. 2024. № 2. С. 133-138. URL: <https://doi.org/10.32782/klj/2024.2.20>

11. Вовк П.В. Особливості процесуальної форми касаційного провадження в адміністративному судочинстві. Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття» (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права) : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф., м. Одеса, 17 червня 2022 р. Одеса : Гельветика, 2022. Т. 2. С. 102–104.

12. Гаран (Стукаленко) О.В. Проблематика розуміння процесуальної форми участі адвоката в адміністративному провадженні. Вісник Одеського національного університету. Серія: Правознавство. Том 26. Випуск 1 (38). 2024. С. 18-23. URL: <https://journals.visnyk-onu.od.ua/index.php/law/article/view/473/463>

13. Горбалінський В.В. Причини виникнення судових помилок в адміністративному процесі: аналіз об'єктивних та суб'єктивних факторів. 2025. С. 1-19. URL: <https://ppdnz.com.ua/index.php/home/article/view/307/216>

14. Дояр Є.О. Недоліки та прогалини нормативного врегулювання судового правозастосування (адміністративно-правовий аспект). Правова позиція № 1 (46) 2025. С. 11-16. URL: <https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2025/1/4.pdf>

15. Заболотна Г.І. Відшкодування витрат на професійну правничу допомогу в адміністративному процесі України. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. С. 224-227. URL: http://lsej.org.ua/9_2024/52.pdf

16. Зелінська Я. Електронне судочинство та зловживання процесуальними правами в адміністративному судочинстві. Юридичний вісник. 2024. С. 140-147. URL: http://www.yurvisnyk.in.ua/v3_2024/18.pdf

17. Ільєва Н.В., Куля В.С. Гарантії принципу рівності усіх учасників адміністративного процесу перед законом і судом в Україні. Правова держава, 2024 (55), С. 66-76. URL: <http://pd.onu.edu.ua/article/view/311957/304493>.

18. Ільчишин Н.В. Роль штучного інтелекту в адміністративному судочинстві України: виклики цифрової держави. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2025. Випуск 88. Ч. 4. С. 245-253. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/331315/320643>.

19. Іщенко Ю.В. Заходи процесуального примусу та судова юрисдикція. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. С. 394-397. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2024/91.pdf

20. Кабанов В. Щодо перспектив удосконалення національного законодавства у сфері виконання судових рішень. Юридичний вісник. 2024. № 4. С. 46–53. URL: http://jurvisnyk.in.ua/v4_2024/8.pdf

21. Кальник В.В. Адміністративний процес у контексті європейських стандартів правосуддя. Аналітично-порівняльне правознавство, 2025 (1), С. 449-454. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/323883/314000>.

22. Ключковський Юрій. Регуляторна роль принципів адміністративного процесуального права. Публічне право № 2 (58). 2025. С. 34-46. URL: <https://www.publichne-pravo.com.ua/files/58/pp-2025-58-full.pdf>

23. Когут О.В. Особливості провадження в адміністративних справах щодо тимчасового обмеження у праві керування транспортним засобом під час мобілізації. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025, Том 2. №4. С. 216-220.

24. Кононець В.П. Підходи до розуміння адміністративно-правового механізму забезпечення примусового виконання судових рішень. Юридична наука. 2020. № 2(104). С. 166–175.

25. Костецький С.С. Принцип законності як визначальний у формуванні та оновленні адміністративно-процесуального законодавства України. Наукові записки. Серія: Право, 2024. (17), С.154-158. URL: <https://pravo.cusu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/521/542>.

26. Литвинова К.А. Переваги та недоліки медіації та примирення сторін в адміністративному судочинстві. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2025. Випуск 88, ч. 2. С. 427-432. URL : <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/330283/319774>.

27. Маркін С.І. Структура адміністративного позову: нормативно-правовий аналіз. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. №12. С.700-703. URL: http://lsej.org.ua/12_2024/167.pdf

28. Серватюк Л.В., Кучер Ю.А. Апеляційне та касаційне оскарження адміністративних справ незначної складності (малозначність справ). Актуальні проблеми держави і права. 2021. С. 88–95. URL: <http://www.apdp.in.ua/v89/15.pdf>

29. Стоян А.В. Інструменти оцінювання доказів в адміністративному процесі. Актуальні проблеми правознавства. 2021. № 3 (27). С. 90–102.

30. Христинченко Н.П., Глобенко І.О., Галунько В.В. Адміністративно-юрисдикційний процес як складова адміністративного процесу. Науково-юридичний журнал «Правові новели». 2025. С. 74-79. URL: http://legalnovels.in.ua/journal/25_2025/11.pdf

31. Ясинок Д.М. Особливості матеріалізації процесуальних строків в адміністративному процесуальному праві. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. С. 276-279. URL: http://lsej.org.ua/2_2025/66.pdf

Інформаційні ресурси

1. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Офіційний Конституційного сайт Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/index.php>
3. Офіційний сайт Верховного Суду. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
4. Офіційний сайт Вищої ради правосуддя. URL: <https://hcj.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. URL: <https://vkksu.gov.ua/>
6. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
7. European Court of Human Rights. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/ukr#%7B%22documentcollectionid%22%3A%22GRANDCHAMBER%22%2C%22CHAMBER%22%7D>
8. Офіційний сайт Омбудсмана. URL: <https://ombudsman.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки. URL: <https://nlu.org.ua/>
11. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича Київського національного університету ім. Т. Шевченка. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>